

Do cabo Udra ao cabo Home... polos cabos do Morrazo

9

A ruta entre cabos conecta os espazos naturais do extremo sur da ría de Pontevedra cos do extremo norte da ría de Vigo. O percorrido pola fachada continental atlántica da península do Morrazo non perde de vista o Parque Nacional das Illas Atlánticas. Entre medias un fantástico itinerario costeiro que inclúe a ría de Aldán e condensa os valores representativos das Rías Baixas: natureza, bo clima e praias.

Partindo dese punto, o itinerario transcorre por zonas poboadas, na típica imaxe das Rías Baixas como lugar residencial. Entre plantacións forestais, chégase a Aldán (Cangas), terra de mariñeiros e padexeiros. Aldán é unha pequena ría, que pasa desapercibida entre as de Pontevedra e Vigo. Mar produtivo, destaca polo mexillón e polas súas pequenas praias de augas transparentes. O Hío ten como centro a súa igrexa co espectacular cruceiro que lle da sona. Dende este punto un desvío diríxenos cara a Costa da Vela, pasando preto de recomendables praias como Nerga ou Barra. A chegada a Donón introducenos no último tramo do percorrido. O punto de referencia é A Buguina, fermosa escultura en forma de caramuxo obra de Lito Portela. Marca o inicio do treito máis salvaxe da Costa da Vela. Dende este punto deixamos o asfalto e comeza un

O cabo Udra (Bueu) é un espazo natural localizado no extremo sur da ría de Pontevedra, compartindo a entrada coa ría de Aldán e fronte á Illa de Ons. Polos seus valores naturais foi declarado Zona Especial de Conservación e forma parte da Rede Natura 2000, contando cunha Aula da Natureza. Paisaxe costeira de rochedos, cantís e mato, ten relevancia tamén polo seu hábitat submarino. No alto conserva restos dun castro e, bordeando o cabo, existen recomendables praias e calas.

ancho camiño de terra en dirección aos cabos, elevado sobre os cantís. Pequenas calas ofrecen sendeiros revirados para baixar a elas. Cabo Home é lugar mítico das Rías Baixas. As Illas Cíes están máis próximas a este punto que a calquera outro. O seu faro álzase a modo de torre cilíndrica de cor branca, esvelta. Moi preto, Punta Robaleira conta cun faro máis modesto, vermello e baixo. Pasando a praia de Melide aínda existe un terceiro faro, o de Punta Subrido. Atlántico, cantís e fermosura.

A costa da Vela dende cabo Home ▲

▼ Vista de cabo Home e as Illas Cíes

*Presentádeme un outro
Deucalión
para invadir o mar tal
Cabo Home
cunha nave de pedra, a illas
remotas.*

No caso de contar con tempo recomendamos subir ao **monte do Facho**. O acceso, por unha vella calzada de pedra, leva a un auténtico miradoiro natural sobre as illas Cíes. Unha vella garita militar indica o valor estratéxico deste punto. O Facho destaca tamén polo seu valor patrimonial, material e inmaterial. O asentamento castrexo complementase coa presenza dun santuario galaico-

romano dedicado ao Deus celta *Lar Berobeo*, altar votivo no que se honraba á divindade. Atopáronse moitas aras votivas, colocándose varias copias no xacemento. Lugar de poder telúrico, as lendas falan de rituais relixiosos e pagáns. As indescribibles postas de sol poden ter relación coa significación especial que este lugar tivo en diversos momentos históricos.

Non te podes perder...

O cruceiro do Hío

A parroquia canguesa do Hío conta cun conxunto artístico relixioso de grande relevancia, conformado pola igrexa, a casa reitoral e o cruceiro.

A igrexa de Santo André ten fábrica orixinal románica e data do século XII. A casa reitoral, de potente volumetría, conta con peche de cachotaría, ampla finca e pombal. Pero dende o punto de vista artístico, o elemento destacado é o cruceiro.

O cruceiro do Hío é atribuído a Xosé Cerviño, coñecido como Mestre Cerviño ou *Pepe da Pena*. Popular canteiro de Cotobade, enlaza coa grande escola pontevedresa do xénero, sendo o máis afamado de todos eles. En calquera caso, a autoría do cruceiro non está clara, se ben se sabe que foi realizado en 1872.

A posición no adro da igrexa outórgalle relevancia absoluta. De estilo barroco e realizado nunha soa talla granítica, conta con escalinata e fuste historiados e na cruz relátase o descendemento de Cristo.

Considerado como un dos máis relevantes cruceiros galegos, a visita ao Hío merece unha parada tranquila para contemplar esta fermosísima peza de delicada talla.

Fronte ao desvío que leva ao porto de Aldán, unha masa de arboredo á man esquerda pasa desapercibida para o viaxeiro. En realidade trátase do pouco coñecido parque da **Finca do Frendoal**, recinto de variada vexetación pertencente á Casa da Torre de Aldán, residencia dos Condes de Canalexas. Denominado *bosque encantado*, o espazo conta con diversos elementos de interese como o Arco da Condessa ou do Mouro, restos dun antigo acueduto de pedra.

